

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie

Kierunek: teologia

Specjalność: katechetyczno-pastoralna i socjalno-charytatywna

Poziom: jednolite studia magisterskie

Rok akademicki: 2016/2017

Nazwa przedmiotu:

ETYCZNE WYZWANIA BIOTECHNOLOGII

Forma zajęć: wykład monograficzny

Semestr: zimowy

Wymiar: 15 godzin

Punkty ECTS: 1

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący: ks. dr Adam Kłós

Koordinator sylabusa: ks. dr Adam Kłós

Wymagania wstępne:

Znajomość biologii na poziomie szkoły średniej, zainteresowanie zagadnieniami etycznymi i antropologicznymi rozpatrywanymi z perspektywy rozwoju współczesnym nauk biologicznych i medycznych.

Cele:

Głównym zadaniem tego kursu jest zapoznanie studenta ze współczesnym stanem wiedzy biologicznej i medycznej obejmującym wybrane zagadnienia z pogranicza etyki i filozofii człowieka. Omówienie każdego tematu będzie składało się z dwóch części: przedstawienia biologicznych mechanizmów stojących u podstaw danego zagadnienia oraz refleksji filozoficznej (etycznej) rodzącej się z namysłu nad możliwościami i zagrożeniami jakie stwarzają współczesne techniki biotechnologiczne. Po ukończeniu kursu student powinien

posiadać wiedzę, umożliwiającą zrozumienie i ewentualny udział we współcześnie toczących się dyskusjach bioetycznych i światopoglądowych.

Treści kształcenia:

T_1. Krótkie wprowadzenie do genetyki. Genetyczne uwarunkowanie cech fizycznych i osobowościowych. Rola środowiska (wychowanie, otoczenia) w ekspresji informacji genetycznej

T_2. Organizmy genetycznie modyfikowane: szansa i zagrożenie (przykłady zastosowania inżynierii genetycznej, ocena etyczna)

T_3. Biologiczna i społeczna determinacja płci (płeć biologiczna a płeć mózgu, anomalie płciowe)

T_4. Perspektywy biologiczne i granice etyczne wydłużania życia ludzkiego

T_5. Ulepszanie rasy ludzkiej (historia i przyszłość eugeniki, screening prenatalny, edycja ludzkiego genomu)

T_6. Mechanizmy biologiczne i uwarunkowania psychologiczne uzależnień na przykładzie choroby alkoholowej i narkomanii

T_7. Biologiczne podstawy wybranych chorób psychicznych i możliwości psychofarmakologii

Efekty kształcenia:

E_1. Student rozumie podstawowe mechanizmy biologiczne i psychologiczne rzutujące na rozwój fizyczny, osobowość i zachowanie człowieka oraz pojawienie się pewnych chorób i dysfunkcji. Zapoznany jest z wybranymi technikami badawczymi stosowanymi współcześnie w biotechnologii (TMA_W12, TMA_K05)

E_2. Wykazuje umiejętność krytycznej analizy przekazu medialnego komentującego osiągnięcia naukowe z dziedziny biologicznej oraz dokonującego etycznej oceny eksperymentów biologicznych (TMA_U11)

E_3. Jest bardziej świadomym uczestnikiem dyskusji etycznych i antropologicznych dotyczących statusu człowieka i dalszego rozwoju technologii. Zdaje sobie lepiej sprawę z szans i zagrożeń płynących z rozwoju nauk biologicznych (TMA_U09, TMA_K06)

E_4. Ma świadomość społecznej odpowiedzialności za tworzenie odpowiedniego prawa regulującego badania nad organizmami żywymi oraz kształtowanie opinii publicznej (TMA_K07)

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1. Wykład

M_2. Prezentacja multimedialna

M_3. Dyskusja inspirowana omawianymi tematami, analiza przypadku

Warunki zaliczenia:

W_1. Uczestnictwo we wszystkich wykładach, zaangażowanie w dyskusje

W_2. Ocena z pisemnego kolokwium zaliczeniowego

Literatura:

1. T.A. Brown, *Genomy*, Warszawa 2001
2. P. Węgleński, *Genetyka molekularna*, Warszawa 2012
3. R. Dunbar, *Człowiek. Biografia*, Kraków 2016
4. J.W. Kalat, *Biologiczne podstawy psychologii*, Warszawa 2011
5. D. Purves (red.), *Neuroscience*, Sinauer Associates, Sunderland 2004